ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 16.02.1966 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

9

VYHLÁŠKA
Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky
zo 4. februára 1966
o vykonávaní kontroly a štatistiky cien

Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky po dohode so Štátnou komisiou pre financie, ceny a mzdy a s ostatnými zúčastnenými ústrednými orgánmi ustanovuje podľa § 45 zákona č. 23/1963 Zb. o ľudovej kontrole a o národohospodárskej evidencii:

Prvá časť
Kontrola cien

§ 1
Úlohy v oblasti kontroly cien

Úlohou orgánov a organizácií, ktoré vykonávajú kontrolu cien, je kontrolovať, či vývoj cien je v súlade s celospoločenskými záujmami, či sa dodržiava ustanovená úroveň cien, či sa dodržiava predpísaný postup pre tvorbu cien výrobkov, výkonov, činností a služieb poskytovaných za peňažnú náhradu socialistickými organizáciami (ďalej len „výrobky“), či sa dodržiavajú ceny a podmienky, za ktorých boli ceny ustanovené. Kontrolné orgány sú povinné včas signalizovať, ako niektoré ceny pôsobia negatívne na rozvoj národného hospodárstva alebo ak je porušovaná cenová disciplína a navrhovať, príp. robiť opatrenia na nápravu.

Vykonávanie kontroly cien

§ 2

Kontrolu cien vykonávajú v rozsahu a spôsobom ustanoveným touto vyhláškou nadriadené štátne orgány a socialistické organizácie na všetkých stupňoch riadenia a orgány poverené kontrolou cien podľa osobitných predpisov.

§ 3

1. Nadriadené orgány sú povinné v rámci svojej pôsobnosti kontrolovať
   tvorbu cien,
   dodržiavanie cien a podmienok, za ktorých boli ceny ustanovené, a dodržiavanie predpisov o zverejňovaní maloobchodných cien,
   dodržiavanie ustanovenej úrovne cien,
   vývoj cien a cenových relácií, odchýlok realizačných cien od smerných limitných cien, vývoj štruktúry cien a obchodného rozpätia,
   dodržiavanie predpisov o evidencii a štatistike cien.
2. Predpisy o koordinácii a metodickom riadení kontroly platia aj pre kontrolu cien.

Formy a metódy kontroly cien

§ 4

1. Orgány vykonávajúce kontrolu cien robia túto kontrolu formou previerok plnenia povinností na úseku cien a formou kontrolných rozborov. Kontrola cien sa vykonáva aj v rámci periodických revízií hospodárenia.*)
2. Metodické pokyny pre kontrolnú činnosť platia aj pre kontrolu cien.

§ 5

1. Kontrolné rozbory obsahujú podľa podmienok a potrieb jednotlivých odvetví národného hospodárstva spravidla
   a) v oblasti veľkoobchodných cien zhodnotenie vývoja veľkoobchodných cien, ako zmien cien, vplyvu cien nových výrobkov a účinnosti cien, rozbor vzťahu medzi vývojom cien a vývojom zložiek ich štruktúry, rozbor odchýlok realizačných veľkoobchodných cien od smerných limitných cien;
   b) v oblasti maloobchodných cien zhodnotenie vývoja maloobchodných cien a obchodného rozpätia, vzájomných realizácií cien a ich účinnosti, vzťah medzi maloobchodnými cenami, veľkoobchodnými a obchodnými cenami.
2. Rozsah kontrolných rozborov vykonávaných na jednotlivých stupňoch riadenia určuje ústredný orgán.

§ 6

1. Orgány vykonávajúce kontrolu cien ukladajú, príp. navrhujú v prípadoch porušenia cenových predpisov a ustanovených cien opatrenia podľa platových predpisov voči pracovníkom, ktorí ich porušenie zavinili.
2. Čerpanie neoprávnene získaných prostriedkov upravujú ustanovenia § 30 vyhlášky Štátnej komisie pre financie, ceny a mzdy č. 8/1966 Zb. o tvorbe, kontrole a štatistike cien.

Druhá časť
Štatistika cien

Vykonávanie štatistiky cien

§ 7
Výrobné podniky

Výrobné podniky v rozsahu ustanovenom nadriadeným orgánom

a) vedú evidenciu veľkoobchodných, obchodných a podnikových cien nimi vyrábaných výrobkov podľa kategórií cien a podľa jednotnej klasifikácie priemyselných odborov a výrobkov,

b) vedú časové rady veľkoobchodných cien nimi vyrábaných výrobkov,

c) vypočítavajú priemerné veľkoobchodné ceny za určené obdobia pri výrobkoch, pri ktorých dochádza k zmenám cien počas sledovaného obdobia (časové priemery cien),

d) vypočítavajú jednoduché, skupinové a odborové indexy veľkoobchodných cien; preto sledujú ukazovatele potrebné na ich výpočet,

e) sledujú štruktúru veľkoobchodných cien vybratých výrobkov, zostavujú časové rady ich jednotlivých zložiek a sledujú ich vývoj pomocou obdobných indexov ako pri veľkoobchodných cenách,

f) vykonávajú rozbory vývoja veľkoobchodných cien a ich štruktúry,

g) poskytujú štatistické údaje nadriadenému orgánu.

§ 8
Podniky zahraničného obchodu

Podniky zahraničného obchodu v rozsahu ustanovenom Ministerstvom zahraničného obchodu

a) pri dovážaných a vyvážaných výrobkoch vedú úplnú evidenciu veľkoobchodných cien podľa kategórií, zahraničných cien, rozdielových ukazovateľov tovaru československého zahraničného obchodu a devízových koeficientov,

b) zostavujú pri vybratých výrobkoch časové rady zahraničných cien a vypočítavajú ich jednoduché a skupinové indexy; preto sledujú ukazovatele potrebné na ich výpočet,

c) sledujú a analyzujú vývoj veľkoobchodných cien vo vzťahu k docielených cenám franko československé hranice, vzťah docielených zahraničných cien k cenám svetovým (porovnateľný tovar a porovnateľné teritórium), štruktúru cien dovážaných a vyvážaných výrobkov,

d) pri výrobkoch, ktoré sú predmetom vývozu a dovozu, obstarávajú pre odborové riaditeľstvá a výrobné ministerstvá v nevyhnutnom rozsahu svetové ceny, docielené ceny franko československé hranice a skutočné rozdielové ukazovatele,

e) vykonávajú rozbory vývoja cien,

f) poskytujú v predpísanom rozsahu štatistické údaje ústredným orgánom.

§ 9
Obchodné podniky

Obchodné podniky a podniky (družstvá), ktoré predávajú spotrebné výrobky alebo poskytujú platené služby a sú poverené pôsobnosťou v tvorbe cien, v rozsahu ustanovenom nadriadeným orgánom

a) vedú evidenciu maloobchodných cien nimi predávaných výrobkov podľa kategórií cien a podľa jednotnej klasifikácie priemyselných odborov a výrobkov,

b) vedú časové rady maloobchodných cien vybraných výrobkov,

c) vypočítavajú jednoduché, skupinové a odborové indexy maloobchodných cien; preto sledujú ukazovatele potrebné na ich výpočet,

d) ak dôjde počas sledovaného obdobia k zmene maloobchodných cien, vypočítavajú priemerné ceny za sledované obdobie (časové priemery cien), a ak nie sú maloobchodné ceny miestne jednotné, vypočítavajú z nich aj priemerné ceny za podnik (miestne priemery cien),

e) vykonávajú rozbory vývoja maloobchodných cien.

§ 10
Odborové riaditeľstvá

1. Odborové riaditeľstvá v rozsahu ustanovenom ústredným orgánom

   a) vedú evidenciu cien výrobkov, ktoré vyrábajú nimi riadené organizácie, a evidenciu nimi ustanovených cien,

   b) vedú časové rady cien (pevných, voľných a realizačných cien zaradených do kategórie limitných cien), ako aj ďalšie údaje nevyhnutné pre výpočet cenových indexov na základe údajov evidovaných v nimi riadených podnikoch,

   c) vypočítavajú priemery cien výrobkov a vedú ich časové rady,

   d) vypočítavajú indexy cien za skupiny výrobkov a za celé výrobné odbory podľa kategórií cien, pokiaľ tieto indexy nevypočítavajú podniky,

   e) sledujú v potrebnom rozsahu štruktúru veľkoobchodných cien výrobkov zaradených do indexov cien ústredne sledovaných, príp. ďalších výrobkov,

f) pri výrobkoch, ktoré sú predmetom vývozu, vedú podľa údajov podniku zahraničného obchodu evidenciu docielených zahraničných cien franko československé hranice, rozdielových ukazovateľov a svetových cien,

g) vykonávajú rozbory vývoja maloobchodných a veľkoobchodných cien a štruktúry veľkoobchodných cien,

h) poskytujú štatistické údaje ústredným orgánom.

2. Tieto ustanovenia platia primerane aj pre riadiace národné výbory a krajské zväzy družstiev.

§ 11
Ústredné orgány

1. Ústredné orgány

a) vedú evidenciu pevných a limitných cien ustanovených v ich pôsobnosti, príp. podľa podkladov z odborových riaditeľstiev,

b) vykonávajú rozbory vývoja cien,

c) ustanovia rozsah povinností na úseku štatistiky cien pre nimi riadené organizácie.

2. Tieto ustanovenia platia primerane aj pre krajské národné výbory.

3. Ministerstvo zahraničného obchodu sleduje vývoj vzťahov veľkoobchodných cien k docieleným zahraničným cenám franko československé hranice na základe vypočítaného rozdielového ukazovateľa pri vybratých vyvážaných a dovážaných výrobkoch, vykonáva rozbor dosiahnutých zahraničných cien vo vzťahu k svetovým cenám a vypočítava cenový index a index fyzického objemu týchto výrobkov.

§ 12
Lehoty štatistických informácií

1. Evidencia cien a časové rady sa vedú bežne.

2. Lehoty na predkladanie štátnych štatistických výkazov ustanoví Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky a na plnenie ostatných povinností v oblasti cien príslušný ústredný orgán.

Tretia časť
Záverečné ustanovenia

§ 13

1. Výnimky z ustanovení tejto vyhlášky povoľuje podľa potrieb riadenia jednotlivých odvetví národného hospodárstva Ústredná komisia ľudovej kontroly a štatistiky po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi.

2. Zrušujú sa Zásady kontroly cien v miestnom hospodárstve a vo výrobných družstvách vydané bývalým Ministerstvom štátnej kontroly (príloha čiastky 5/1960 Zbierky inštrukcií pre výkonné orgány národných výborov).

§ 14

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. marcom 1966.

Minister-predseda:

Majling v. r.

*) Pravidlá pre vykonávanie periodických revízií hospodárenia [č. 112/1965 Zb.]

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.